

zaaknummer 2012T647(1)

3 oktober 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [naam],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken, advocaat te
Leiden.

tegen:

wijlen pater [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de congregatie van de Salesianen van Don
Bosco.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 augustus 2012. Op 25 september 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, juridische adviseur van de congregatie van de Salesianen van Don Bosco.

Op 16 mei 2013 is de onderhavige zaak behandeld in raadkamer. Bij brief van 23 mei 2013 zijn zowel de juridisch adviseur van klager als de juridisch adviseur van de Congregatie op de hoogte gesteld van het feit dat de Klachtencommissie de behandeling van de zaak wenst aan te houden teneinde de woonbegeleidster van klager te horen als getuige.

Nadien heeft klager de wens uitgesproken alsnog te worden gehoord. Zijn woonbegeleidster kan voor klager "vertalen", gelet op zijn afasie.

Bij brief van 1 augustus 2013 is mr. Baetens hiervan op de hoogte gesteld.

Op 17 september 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn woonbegeleidster mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. Van Duyneveldt-Franken. Namens de Congregatie zijn verschenen mr. Baetens, voornoemd, en de heer [naam], vicaris van de Congregatie van de Salesianen van Don Bosco.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin met vader, moeder en twee zusjes. Klager was het oudste kind. Klager vond de thuissituatie niet fijn en ging in de periode van 1962-1965 bijna dagelijks naar [internaat]. Klager zat op voetbal bij [internaat] en op het koor van [internaat]. Verder ging klager bijna dagelijks naar het jeugdhonk van [internaat] om in de grote zaal spelletjes te doen. Klager zocht op [internaat] de gezelligheid die hij thuis miste. Aangeklaagde was groepsleider op [internaat] en dirigent van het koor.

Klager zong eenmaal per week bij het koor van [internaat]. Het seksueel misbruik vond plaats na de repetitie, in een ruimte achter de repetitieruimte. Klager werd meegenomen naar die ruimte onder het mom van seksuele voorlichting. Klager werd over zijn kleding heen betast. Klager moest aangeklaagde aftrekken. Aangeklaagde deed ook de broek van klager naar beneden. Klager gaf aan dat hij niet door aangeklaagde afgetrokken wilde worden. Dit gebeurde daarom ook niet.

Het misbruik vond plaats in de periode van 1962-1965. Het misbruik stopte toen klager niet meer naar het koor ging.

2.2. De gevolgen die het seksueel misbruik op het leven van klager hebben gehad zijn beperkt gebleven. De carrière van klager heeft geen hinder ondervonden van het seksueel misbruik. Wel is klager tweemaal gescheiden. Door het seksueel misbruik is klager snel wantrouwig geworden.

Klager heeft sinds 5 jaar geen contact meer met zijn zusjes.

Klager weet niet meer wat de aanleiding was om zijn woonbegeleidster te vertellen over het seksueel misbruik dat hem is aangedaan. Naast zijn woonbegeleidster heeft klager aan niemand verteld wat hem is overkomen. Klager heeft voor het eerst in maart 2010 melding gedaan bij het toenmalige Hulp en Recht van het seksueel misbruik dat hem was aangedaan. Klager heeft daarbij onder andere de naam van aangeklaagde genoemd.

Klager beschrijft aangeklaagde als een kleine man met krullen.

2.3. Klager wil zijn verhaal kenbaar maken en verwerken. Daarnaast zou klager excuses willen krijgen en financiële genoegdoening.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Mr. Baetens reageert namens de Congregatie. Allereerst spreekt mr. Baetens zijn verbazing uit over het feit dat het onderhavige klaagschrift en het klaagschrift tegen een andere aangeklaagde precies dezelfde omschrijving geeft van het seksueel misbruik in precies dezelfde periode, zonder dat de juridisch adviseur van klager ook maar enige nadere toelichting heeft verschaft over deze 'toevalligheid'.

Daarnaast heeft mr. Baetens in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde en dat er voldoende algemeen steunbewijs voorhanden is. Dit steunbewijs bestaat uit eerder gegrond bevonden klachten en een strafrechtelijke veroordeling van aangeklaagde en een eerder voorwaardelijk sepot ter zake van ontucht met minderjarigen. Echter naar de mening van mr. Baetens ontbreekt het hier aan voldoende specifiek steunbewijs. De klacht kan derhalve, naar de mening van mr. Baetens, niet gegrond worden verklaard.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager wekelijks gedurende een periode van drie jaar na de repetities met het koor van [internaat], door aangeklaagde mee is genomen naar een ruimte waar aangeklaagde klager streelde over zijn kleding heen, waar aangeklaagde het geslachtsdeel van klager ontblootte en waar aangeklaagde zich door klager liet aftrekken.

Hoewel het klaagschrift bijzonder summier is, is tijdens de zitting gebleken dat het goed mogelijk is met klager te communiceren. Klager heeft ter zitting voldoende aanvullende informatie kunnen verschaffen waardoor de Klachtencommissie van de gestelde feiten overtuigd is en zich een goed beeld heeft kunnen vormen van wat zich heeft afgespeeld.

Daarnaast wordt de verklaring van klager ondersteund door de gegrond verklaarde klachten bekend onder 2010T090, 2011T530 en 2012T768. Tevens heeft aangeklaagde tijdens verhoren door de politie in 1990 toegegeven met meerdere jonge jongens seksuele omgang te hebben gehad.

Tenslotte is de Klachtencommissie tot haar overtuiging gekomen door de geloofwaardige verklaring die klager ter zitting heeft afgelegd. Waarbij de Klachtencommissie met name wil noemen het feit dat klager bij zijn eerste melding in 2010 reeds de naam van aangeklaagde heeft genoemd, dat daarnaast de beschrijving die klager geeft van aangeklaagde door mr. Baetens wordt beaamd en dat noch klager, noch zijn woonbegeleidster de zaak hebben aangedikt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Salesianen van Don Bosco de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 3 oktober 2013 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, mevrouw W.M. Veltman-Breddels en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.